

KIRKKO JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ -KASVATUSHANKE

Projektisuunnitelma

Hyväksytty 7.5.2007

Yleistä

Kirkko ja kulttuuriympäristö on Kirkkopalvelut ry:n ja yhteistyötahojen toimeenpanema ympäristökasvatushanke. Kirkkopalvelut ry:ssä projektista vastaa kulttuuriyksikkö. Kirkkorakennustyöryhmä toimii hankkeessa asiantuntija- ja johtoryhmänä.

Tavoite ja teema

Ympäristökasvatushankkeen tavoite on edistää rakennetun kulttuuriympäristön ja luonnonympäristön vuorovaikutusta ja arvostusta Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisessa ja seurakuntatyössä sekä tukea kirkon kokonaisteemaa vuodesta 2009 alkaen. Lisäksi hankkeella pyritään edistämään ympäristöarvojen huomioonottamista seurakuntien päätöksenteossa ja yleisessä toiminnassa.

Hankkeen läpäisevä teema on ”kestävä kehitys”, joka toimii rakennetun kirkkoympäristön ja luonnonympäristön välisenä siltana ja avainkäsitteenä. Kirkkoympäristössä luonnon ja rakennusten yhteensopivuus sekä rakennusten korkea laatu ja pitkäikäisyys konkretisoivat sen, mitä hyvä, kestävä ja ympäristön huomioonottava rakentaminen on.

Sisältö ja rakenne

Hanke toteutetaan sisällöllisesti kolmessa osassa, jotka ovat:

1) Materiaalin luominen kasvatustyötä varten

Luodaan materiaalia, jonka avulla ympäristö- ja kulttuuriarvoihin liittyviä teemoja voidaan käsitellä seurakuntien kasvatustyössä. Materiaali mahdollistaa ympäristökasvatuksen toteuttamisen esimerkiksi seurakuntien ja koulujen paikallisessa yhteistyössä. Materiaalituotannossa voidaan tukeutua esimerkiksi kirkkopedagogia-hankkeeseen, jolloin syntyy linkki jumalanpalveluselämään. Yhteistyötä tehdään seurakuntien ohella muun muassa Suomen poikien ja tyttöjen keskuksen ja Kirkkohallituksen kanssa.

2) Ympäristökaavoitusopas kirkkorakennuksia varten

Ympäristöministeriö on laatinut 1990-luvulla Ympäristökaavoitusohjeen kirkkorakennuksia varten. Hankkeen yhteydessä päivitetään tämä kaavoitusohje seurakuntien ja kuntien käyttöön. Päivitystyötä varten järjestetään asiantuntijaseminaari, jonka yhtenä tavoitteena on tuoda seurakuntatyön näkökulma Ympäristöministeriön käyttöön. Hanke toteutetaan päivitystyön osalta yhteistyössä Ympäristöministeriön kanssa.

3) Pyhyys ja arkkitehtuuri -näyttelyn kiertue

Kirkkoarkkitehtuuria esittelevä *Pyhyys ja arkkitehtuuri* -näyttely tukee kaavoitusoppaan pohjalta syntyviä keskustelutilaisuuksia. Näyttelyä varten kehitetään myös seurakunnille ja kaikille ikäryhmille kohdennettua toiminnallista materiaalia. Lisämateriaalia tarvitaan myös näyttelyn kohdentamisessa kirkkorakennuksesta kohti laajempaa kulttuuriympäristöä (esim. seurakuntatalot, pappilat, kirkkopihat, hautausmaat jne.). Näyttelykiertueen järjestämisessä tehdään yhteistyötä Kristillinen kulttuuriliitto – KKL ry:n kanssa.

Kohderyhmät

Hankkeella on kaksi kohderyhmää.

Ensimmäisen kohderyhmän muodostavat kuntien ja seurakuntien luottamushenkilöt ja muut päättäjät. Tälle ryhmälle tarjotaan päivitetty Ympäristökaavoitusopas ja sen pohjalta koostettavia keskustelutilaisuuksia.

Toinen kohderyhmä koostuu seurakunnan eri ikäryhmistä, joiden tavoittamisessa tukeudutaan seurakuntien kasvatustyöhön ja koulu yhteistyöhön.

Talousarvio

Hankkeelle on myönnetty rahoitusavustusta Ympäristöministeriöstä ja Opetusministeriöstä. Hankkeella on projektisihteeri Kirkkopalveluiden kulttuuriyksikössä. Hankkeen talousarvio laaditaan kesän 2007 aikana.

Aikataulusuunnitelma

Hanke käynnistyy päivitysyhteistyöhankkeella Ympäristöministeriön kanssa. Varhaisnuorisotyön käynnistyy myöhemmin.

Vuosi 2007

- Kasvatusmateriaalin tuotantoprosessi käynnistetään laatimalla rahoitus-suunnitelma ja kokoamalla tarvittavat asiantuntijaryhmät.
- Kaavoitusohjeen päivitysprosessi käynnistetään järjestämällä syyskaudella asiantuntijaseminaari
- näyttelykiertueen valmistelu aloitetaan syksyllä

Vuosi 2008

- hankkeen sisältösuunnitelma esitellään tammikuussa nuorisotyön ja helmikuussa varhaisnuorisotyön valtakunnallisilla neuvottelupäivillä
- kasvatusmateriaalin sisällöntuotanto toteutetaan vuoden aikana
- kaavoitusohjeen päivitys saatetaan valmiiksi kevätkaudella; syyskaudesta alkaen käynnistetään keskustelutilaisuuksien valmistelut
- näyttelykiertue käynnistyy keväällä; kaavoitusohjetta käsitteleviä keskustelutilaisuuksia järjestetään mahdollisuuksien mukaan näyttelyn yhteydessä

Vuosi 2009

- kasvatusmateriaali toimitetaan seurakunnille; tuetaan kirkon kasvatustyön kokonaisteeman valmistelua
- kaavoitusohjeen keskustelutilaisuudet jatkuvat
- näyttelykiertue jatkuu; keskustelutilaisuuksia järjestetään mahdollisuuksien mukaan näyttelyn yhteydessä